

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Állásajánlatos hirdetések 6 hasabos petit sorja 30 fillér.

A kormányzó beiktatása.

Fiume, jun. 27.

A tegnapi fényes és zajos ünnepek után Fiumének immár beiktatott új kormányzója, Szentmiklósi Nákó Sándor gróf a mai napot a tisztelgők és látogatók fogadásának szentelte. Az egész nap folyamán vége-hossza nem volt a tisztelgők felvonulásának és mindenki azzal a meggyőződéssel távozott a kormányzó palotából, hogy Fiume ez alkalommal csakugyan rátermett embert kapott kormányzóul, aki szinte meglepő tájékozottsággal bír az itteni viszonyok felől és erős munkabírása mellett még az a megbecsülhetetlen tulajdonsága is megvan, hogy egyéni szeretetreméltóságával és lekötő, nyájas modorával már első érintkezésre maga részére tudja hódítani a szíveket.

A mai nap eseményeiről tudósításaink a következők:

A kormányzó az »Árpád« hadihajón.

Nákó Sándor gróf, kormányzó ma délelőtt 9 és fél órakor Gaál Tibor dr. kormányzó-helyettes kíséretében látogatást tett az »Árpád« hadihajón, amelyet beiktatása alkalmából rendelték ide és amelynek tisztikara tegnap tisztelt a kormányzónál. Az Adamich-mólonál czimeres nemzeti lobogót viselő diszcsónakba ültek, amely a kikötő előtt horgonyzó hadihajóhoz vitte őket. Az »Árpád« leeresztett feljára hidjánál tiszteletére diszcsónakban állt a hajó legénysége, majd a tisztikar s annak élén a hajó parancsnoka, Baselli báró sorhajókapitány.

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

A Brenda néni modora.

Írta: G. Stanhope.

— Ha nem szeretném kegyedet teljes szívemből, — szólta Malcolm Kittyhez, — úgy nem volna rá eset, hogy Brenda nénnivel szemtől-szembe kerüljek.

— Bohóság, Malcolm, — válaszolt Kitty biztató mosollyal. — Elvégre, hiszen ő is csak nő, akinek helyén van a szíve. Mindössze annyi az egész, hogy modora rosszabb a másokénál.

Malcolm hallgatott, de nem volt meggyőződve. Brenda néni az egész Chalkshire ismerte és félt tőle, mert egész pozícióját rettenetes nyelvének köszönhetette, melytől a környék összes asszonya rettegett. Hiszen annak idején Sir Peter se mert ellentmondani neki, mikor Brenda néni szemébe nézve, így szólt hozzá: — Észrevettem, hogy ön szeret engemet, s nőtől kíván venni, csak fél nyilatkozni. És most Malcolm kénytelen volt tőle megkérni gyámleányát, Kitty kezét. Rettenetes! Ő maga sem tudta, hogy jutott elébe, de egyszerre csak ott állt előtte, a tágas, ósdi szalomban s hirtelen úgy érezte az öreg nő fűrkésző tekintete alatt, mintha nem volna egyéb éretlen tacsónál.

— Persze, maga a fiatalabb fia Lord

Baselli báró üdvözölve a kormányzót, végigkalauzolta a fedélzeten és a hajó belsejében. Nákó gróf nagy érdeklődéssel járta végig a hajót, magyarázatokat kérve a parancsnoktól a felszerelések iránt. Majd, amikor végzett a megtekintéssel, a tisztikarhoz fordult, annak tagjaival mintegy fél órát töltve kedélyes beszélgetésben. A kormányzó látogatása egy óra hosszat tartott s 10 és fél órakor ért véget. Nákó gróf barátságosan és szívélyesen megköszönte Baselli sorhajókapitány készséges előzékenységét s bucsút véve tőle, valamint a tisztikartól visszatért Gaál Tibor kormányzó-helyettesrel együtt a diszcsónakra. Abban a pillanatban, amikor a kormányzó a diszcsónakba szállt, az »Árpád« ágyúinak torkából tizenkilenc üdvlövés dördült el. Nákó gróf a csónakban állva, levett kalappal viszonzta az üdvlölést.

A sajtó képviselői a hadihajón.

A fővárosi újságírók, akiknek ittidőzésük alatt kiváló alkalmuk nyílt arra, hogy Fiume szépségeiben gyönyörködhesseik és népének igazi magyaros vendégszeretét élvezhessék, a mai délelőttöt a kikötőnkben horgonyzó »Árpád« hadihajó megtekintésére használták. A kormányzó távozása után csónakokon érkeztek az »Árpád«-hoz, ahol nagy barátsággal és szívesseggel fogadták őket. Körülbelül egy óra hosszat időztek a hadihajón, ahonnan nagyon érdekes tapasztalatokkal tértek vissza.

Később Matuschka tábornok, dandárparancsnok is elment a hadihajóra a Baselli sorhajókapitány által nála tett látogatás vizsgálatára.

Malcolm-nak? — kérdezte gyorsan az öreg nő.

— I-igen, — dadogta Malcolm, aki előtt ez a tény még sohasem jelentkezett olyan könnyörtelen meztelenségben.

— S nincs egyebe annál a hatezer koronánál, amit fivére tartozik önnek adni, míg él; eltekintve azóktól a jogos várandóságoktól, amelyeket idősebb rokonai szeszélyből esetleg másra is hagyhatnak?

— I-igen, — dadogta újra Malcolm.

— Ön tisztában van azzal is, ugyebár, hogy egész vagyonomat Kitty öröklő halálom után?

— Igen. De . . .

— Hogy ő lesz Chalkshire leggazdagabb örökösője s hogy módjában lesz magának olyan férjet választani, amelyet akar?

Ugy látszott, mintha egyre mérgesebb lenne. Szavai hevesen követték egymást száraz ajkain. De Malcolm még sem mozdult helyéről. Meg akarta vinni a nagy harcztot, becsülettel, elejétől végig.

— Ő . . . ő . . . engemet . . . — kezdte, de az öreg nő torkába fojtotta a szót:

— Ön tudja, hogy én szegény, magányos öreg asszony vagyok s azért fogadtam örökbe ezt az árva gyermeket, hogy agg korom öröme, vigasza legyen . . . ?

Malcolm érthetetlenül mormogott. Ő maga se tudta volna megmondani, hogy mit.

A mai tisztelgések.

A küldöttségek tisztelgése ma délelőtt 9 órakor folytatódott a kormányzó palotában. A mai nap folyamán a következő küldöttségek tiszteltek a kormányzónál: a helybeli kaszinó, a filharmoniai egyesület, a természettudományi és társadalomtudományi egyesületek, a horvát olvasókör, az állami tisztviselők egyesülete, a vasutasok országos fiumei szövetsége, az orvosok egyesülete, a magyar daloskör, a tenzogi egyesület, az Adria, Magyar-horvát, Orient és a szabad hajózási társulatok, az Osztrák Lloyd, a kereskedők és iparosok társulata, a tengerészeti kapitányok köre, majd az összes bankok, pénzintézetek, az építészeti vállalatok, hadastyánok, különböző társas egyesületek, sportklubok, a fiumei magyar kör, művezetők, máv. altisztek köre, munkás-egyesületek, kereskedelmi alkalmazottak társulata, a Gyermekbarát-egyesület, a zsidó szentegylet, s egyéb egyesületek és társulatok küldöttségei.

Estély az »Árpád« tisztikara részére.

Ma este Nákó Sándor gróf kormányzó az »Árpád« hadihajó tisztikara részére adott szűkebbkörű lakomát és estélyt a kormányzó palotában. A tisztikar, amely Baselli sorhajókapitánnyal, a hajó parancsnokával az élén jelent meg, a késő esti órákig vidám hangulatban élvezte a kormányzó szíves, magyaros vendéglátását.

Az újságírók elutazása.

Pazar mulatozásban és vigságban, de egyszermind komoly és fárasztó munkában eltöltött két nap után a budapesti újságírókat ma este visszazólitotta a kötelesség száva

— És az első üresfejű gavaller, aki jól tud bostont táncolni és szépeket mondani, most azt várja tőlem, hogy én jókedvvel mondjak le önként választott gyermekemről?

Malcolm némán hajtotta le fejét.

— Nos, Malcolm ur, — kezdte ismét Brenda néni hevesen, — hát ön csakugyan azt hiszi, beleegyezem abba, hogy hűgom egy vagyontalan, dologkerülő felesége legyen?

Malcolmnak fájdalmasan eltorzult az arca. Ugy érezte, hogy itt van a vég. Felemelte a fejét:

— Nem; én az ellenkezőről vagyok meggyőződve, — szólta — de . . .

Hanem az öreg nő mérgesen közbevágott:

— Hát akkor tévedett, mert én beleegyezem ebbe a szörnyűségbe. Nem szoktam a szerelmesek dolgába beleavatkozni, csak akkor, ha közelebb hozhatom őket egymáshoz. Kitty az öné, uram!

Mély bókkal hajolt meg az ámuló fiatal ember előtt s méltóságosan intett, hogy vége a kihallgatásnak.

— Drága Kitty! — szólta Malcolm tíz perc múlva a kertben, a reá várakozó leánynak. — Aki még egyszer becsmerőleg nyilatkozik előttem a Brenda néni modoráról, azt megölöm.

mindennapi munkájuk színhelyére, a fővárosba. A sajtó képviselői kollegiális búcsút véve a fiúmei újságíróktól, ma este felszálltak a különvonatra, amely 8 óra 10 perczkor indult el a fiúmei állomásról Budapest felé a szép és lélekemelő emlékekkel távozó újságírókkal.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A delegáció tárgyalásai.

Bécs, jun. 27. A magyar delegáció ma tartotta tolytatólagos teljes ülését Zichy Tivadar gróf elnöklete alatt és folytatta a külügyi albizottság jelentésének tárgyalását. Az ülésen a közös minisztereken kívül megjelentek: Wrekele Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf és Zichy Aladár gróf miniszterek.

Elsőnek Burián István báró közös pénzügyminiszter szólalt fel. Goluchowski gróf külügyminiszter tölkérésére kijelenti Goluchowski nevében, hogy a külügyminiszter mint önérzetes ember csak a saját politikáját folytathatja. Ezzel áll vagy bukik. Majd azt bizonyítja, hogy Magyarországnak és Ausztriának algeciras szereplése nem minősíthető kudarcznak. Ezután sorra vette a miniszter a külügyi vita egyes pontjait. A hármasszövetségre vonatkozólag kijelentette, hogy ezt ma már nem magasztalják annyira, mint kezdetben. Minden házasságban elmulnak a mézeshetek, anélkül, hogy azért magának a házasságnak is föl kellene bomlania. Elfogadásra ajánlja a külügyi jelentést.

Néhány felszólalás után az általános vitát bezárták és a delegáció névszerinti szavazás útján a külügyi jelentést általánosságban elfogadta.

Majd Wrekele Sándor miniszterelnök és Rakovszky István hozzászólása után a néppárt szavazatai ellenében részleteiben is elfogadták a külügyi jelentést.

A delegáció áttért ezután a hadügyi költségvetés tárgyalására.

Okolicsányi László elfogadja a hadügyi költségvetést. A függetlenségi párt most abban a reményben szavazza meg a költségvetést, hogy loyaltását illetékes helyen hasonlival fogják viszonzni.

Bakonyi Samu hangsúlyozza, hogy a függetlenségi párt elveinek teljes föntartása mellett szavazza meg a költségvetést. Beszédét így végzi: Vajha mihamarabb elkövetkeznék az az idő, midőn Ausztria és Magyarország népei megértenék egymást. Voltak idők, midőn a magyar nemzet küldötteit örömujjongással fogadták Bécsben és hiszi, hogy azok a szavak, amelyek valamikor Kossuth Lajos ajkairól hangzottak el, ma sem vesztették el teljesen varázsukat.

Kinos mozgás támadt, amikor a következő szónok, Somere Miklós bisalmat szavazott Pitreich hadügyminiszternek.

Nikolics Vladimir horvát nyelven horvát sérelmeket hozott föl. Azt kívánja, hogy a horvát katonai ttrképeken a német helységneveket magyarra változtassák.

Erre délután öt óra tájban az ülést bezárták és a tárgyalást pénteken folytatják.

A király elégedetlen.

Bécs, jun. 27. A király tegnap a delegátusok tiszteletére ebédet adott, amelyre a magyar és osztrák delegátusok és a miniszterek voltak hivatalosak.

Ő Felsége előbb a közös minisztereket, majd a magyar delegátusokat szólította meg. Barabás Bélától azt kérdezte a király, hogy soká tartanak-e még a delegáció tárgyalásai.

Barabás Béla azt felelte:

— Szombatig bevégezzük.

A király erre ezt a megjegyzést tette:

— Die Herren sprechen viel, aber ohne Nutzen. (Az urak sokat beszélnek, de haszna nincs.)

Barabás Béla azt válaszolta:

— Felség, ha tudnám, hogy kevesebb lenne a közös kiadás, ha felszólalnék, én is felszólaltam volna.

A király megjegyzése politikai körökben általános feltűnést kelt, valamint feltűnést keltett az is, hogy a király Rakovszky Istvánt nem szólította meg.

Goluchowski bukása.

London, jun. 27. A „Daily Chronicle”-nak jelentik Bécsből, hogy Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter visszavonulása immár befejezett dolognak tekinthető. A külügyminiszter augusztus közepén fog lemondani. Utódjául Mensdorff gróf mostani londoni osztrák-magyar nagykövetet emlegetik, aki rokonságban áll az angol királyi házzal.

A képviselőház holnapi ülése.

Budapest, jun. 27. A képviselőház holnap délelőtt ülést tart, amelyen Balagi Aladár, a választfelirati bizottság előadója betérjeszti a trónbeszédre adandó választfelirat szövegét. Hir szerint Achim András sürgős interpellációt szándékozik intézni a belügyminiszterhez Boross Mihálynak, a parasztpárt titkárnak a csendőrség által történt letartóztatása dolgában.

Villámcsapás a templomba.

Nagyvárad, június 27. A vajdai református templomba a gyermekek vizsgálja alatt óriási vihar közben a villám becsapott. Több gyermek meghalt és sokan súlyosan megsebesültek.

— „Magyar Lloyd.” Már több ízben hirt adtunk arról, hogy az Adria tengerhajózási társaság és több külföldi nagy hajózási társaság között tárgyalások folynak az iránt, hogy egy magyar tengerhajózási társaság alakítsák, mely a fiúmei—északamerikai személyforgalom lebonyolítására szolgál. Most e tárgyban Bécsből a következőket jelentik:

A magyar kormány terve, hogy nemzeti tengerhajózási társaságot akar alapítani, amely arra lesz hivatva, hogy a Cunard-társaságtól a kivándorlási forgalmat és a tengerentúli személyszállítást átvegye, ezuttal talán sikerülni fog. A költségvetésbe erre a célra négyszáz-ezer koronát már föl is vett a magyar kormány. Most a hollandiai és észak-német legfőbb hajózási társaságok és az Adria vezetői Bécsben összejöttek és tanácskoztak a magyar nemzeti tengeri hajózási társaság megalakításáról. A tanácskozás után a hajózási társaság vezetői Andrássy Gyula gróf belügyminiszternél jelentek meg a magyar házban, ahol Andrássy-val és Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszterrel

eszmecserét folytattak. Valószínűnek tartják, hogy az új hajózási társaság létrejövetele az őszre már bizonyosra vehető.

A mi értesülésünk szerint a szükséges, körülbelül 35 millió koronányi tőkét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, mint az Adria tengerhajózási társaság főrésztvényese, a Wiener Bankverein, a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg-Amerika Linie adnak össze. Az új hajózási társaság a „Magyar Lloyd” nevet fogja viselni.

Apró vázlatok.

Fiume, jun. 27.

. . . Igen, apró, szerény vázlatok. Egy feketebajuszu, zseniális fiatal festőnek vékony kis füzetkébe rajzolt vázlatok. A vázlatos füzetke merő véletlenségből maradt egy kávéházi terrasz asztalán. A fiú elmerült gondolataiba, talán nézte a fürdőszézonra érkezett sok szép leányt, asszonyt, s mikor fölkel az asztaltól, nem is gondolt már a vázlatokra, a művészetre. Ami nem is csodálható bohémembernél.

Tódu! a sok hüselni kívánó a terraszra. Ahhoz az asztalhoz, amelyen a kis füzet fekszik, egy mama meg a leánya telepednek le. A nők jól ismert kíváncsiságával néznek körül, s aztán meglehetősen fölnyílnyel rendelkeznek az ozsonna iránt. Aztán szemükbe ötlük a vázlatos füzetke. Nézik, lapozgatják; az oldalai tele vannak tengeri tájak, virágok, állatkák, hajók körvonalaival. Odébb néhány jól sikerült, művészi fölfogott női aktra esik pillantásuk. Tekintetük összetalálkozik, restelik egymás előtt, hogy nincs erejük betenni a füzetkét. Elmerülve nézik tovább, mind tovább. Már az ozsonnakávé is ott vár az asztalon. Sőt egy bodros haju fiatal ur is áll ott, mögöttük, szótlanul: a vázlatfüzet tulajdonosa, a fiatal festő. Amint látja, hogy az ő vonalai ennyire lenyűgözik a hölgyeket, a dicsőség nagy érzésétől szinte liheg. S erre a lihegésre visszafordul a leány. A fiú ott marad s hirtelen egy szót se talál. A leány ajkát gyöngye sikoly hagyja el. Összecsapják a könyvet, s a lány az ernyőjébe rejti.

A festő udvariasan magyarázza, hogy a füzet az övé, egy félórával ezelőtt itt ült, itt felejtette. S most tisztelettel vesz magának annyi bátorságot, hogy visszakérje. Ez a szituáció mindenesetre az ismerkedésre vezet. Kölcsönös bemutatkozások után a fiú is melléjük telepszik. Aztán kénytelen-kelletlen a vázlatokról beszélnek, amelyek az ernyő hús mélyén pihennek.

A lány nagyon dicséri a tengeri tájak vázlatait; a mamának nagyon tetszik az a sok apró vitorlás csónak.

Ozsonna után távoznak a terraszról. A fiú velük megy s miután a nők hajóra szállnak, a kikötőig kíséri őket. Egyetlen célja ugyan az, hogy vázlatait visszakapja, de ilyen körülmények közt hogy is tehetne ily irányban kísérletet . . .

A hölgyek már a hajón ülnek. A fiú még ott áll a parton. Füttyül a hajó, s sürge iramodással megindul. Erősen süt a nap. A mama visszaint a partra a fiúnak. A lány is, aki nekitámaszkodik a korlátnak, kecses mozdulattal int az ernyőjével istenhozzádot. S az ernyő selymes, bodros fodrai közül finom surranással szabadul ki a kis vázlatos füzetke s beesik a tengerbe. A fiú is, meg a lány is tehetetlenül bámulnak a habokba . . .

Sultan.

„MIRAMARE“

NAGY SZÁLLODA

CIRQUENIZZA.

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója.

Szives tudomására hozzuk a tengerpartunkat felkereső közönségnek, hogy

elsőrangú nívón álló szállónk 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel a napokban megnyílt.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban; villanyos világítás, lift és minden modern kényelem. Előkelő konyha polgári árakon.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérrel; Délben: 5 fogás; Este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Hosszabb időre külön megállapodások.

Szállóigazgató: Ádám Jenő, a budapesti „Hungária“ szálló tiz éven át volt, előnyösen ismert igazgatója.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.